

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.2317

DOĞAN

SİGORTA ANONİM ŞİRKETİ

Tarife : 1/d+143/a
Fiat %/00 : 3.60

Mukavele No.

169195

İdare Merkezi :

İstanbul, Galata Karaköy-Palası

Tel : 44 47 19 - 44 47 18 - 44 47 17

SERMAYESİ : 1.000.000 T.L.

Sigorta Müddeti : Bir sene

Sigorta başlangıcı : 16.12.1960

Sigorta sonu : 16.12.1961

Temin edilen meblâğ : TL.230.000.-

Ücret TL. 828.-

İdare harcı : 82.80

Mua. vergisi : 143.55

Damga resmi : 46.15

TL. Yekûn : 1100.50

YANGIN SİGORTA POLİÇESİ

Sigortalı : Bay Ziyyat EbuZZiya

Adres : İstanbul - Nuruosmaniye Şeref sokak No.35-37,35/1 No.lu matbaada

Doğan Sigorta Anonim Şirketi, Sigortalının izahat ve tarifine müsteniden, aşağıda yazılı hususî ve bu poliçenin iki, üç ve dördüncü sahifelerindeki matbu Umumi Şartlarla zikredilen malları

Binyüz - - - - - Türk Lirası Elli - - - - - kuruş tutan prim ve teferruatının tediyesi mukabilinde sigorta eder.

Yukarda yazılı adreste kâin, yapılışı tam kâgir 35,37,35/1 No.lu matbaada bulunan teferruatı ile rotatif makinesi tamamı, istrotipi takımları, kurşun kazanı, freze takımları, yedek motorü sair her türlü teferruat üzerine İKİYÜZBİN TÜRK LİRASI - - - - -

Bir adet iki mağazalı Linotip makinesi üzerine OTUZBİN TÜRK LİRASI - - - - -

Cem'an İKİYÜZOTUZBİN TÜRK LİRASI - - - - -

Temin olunan azamî meblâğ Türk Lirası

200.000.-

30.000.-

230.000.-

Bu riziko :

Mal sahibi - - - - - sıfatı ile hareket eden yukarıda

adı ve adresi yazılı sigortalı namına,

16 Aralık 1960 tarihi öğle vaktinden,

16 Aralık 1961 tarihi öğle vaktine kadar azamî İkiyüzotuzbin - - - - - TL.

için sigorta edilmiştir. Ücret ve teferruatı Şirkete veya yetkili mümessillerine peşinen ve makbuz mukabili ödenecektir.

İstanbul.'da İki nüsha olarak tanzim olunmuştur.

Kanunî adres İst.Beyoğlu Kitap sarayı

İstanbul: 20 Aralık 1960

NE

Sigorta sahibi :

Damga resmi
Şirkete ödenmiştir.

DOĞAN
SİGORTA ANONİM ŞİRKETİ

YANGIN POLİÇESİ UMUMİ ŞARTLARI

Sigorta Teminatı

MADDE 1 —

- A — İşbu Poliçe :
- 1 — Yangının,
 - 2 — Yangına sebebiyet vermiş olsun olmasın yıldırımın,
 - 3 — Münhasıran ev ihtiyaçları için kullanılan her türlü aydınlatma, ısıtma ve mutfak âlet ve vasıtalarının infilâkının doğrudan doğruya ika edeceği maddî ziya ve hasarları temin eder.
- B — Aşağıda sayılan hususlar ve şeyler, hilâfına anlaşma yoksa, sigorta teminatı dışında kalır :
- 1 — Kira kaybı, intifadan mahrumiyet, üçüncü şahıslara karşı mesuliyet, faaliyetin durması veya aksaması,
 - 2 — Maden kömürlerinin kendiliğinden yanması,
 - 3 — Yangından ileri gelmeyen infilâklar, (A bendinin 3. üncü fıkrası hükümleri mahfuzdur.)
 - 4 — a) San'at, antikacılık veya amatörlik bakımından bir kıymeti olup bedeli 250 Türk lirasını geçen heykeller, heykeltraşlığa ait her türlü eserler, kitaplar, tablolar, resimler, gravürler, yazılar, biblolar, koleksiyonlar, halılar ve benzerleri.
 - b) Modeller, kâhplar, plan ve krokiler, ihtira beratları, vesikalar ve ticaret defterleri ve benzerleri.
 - c) Nakit, esham ve tahvilât, kıymetli kâğıtlar, çubuk veya külçe halinde veya meskûk altın ve gümüş ve bunlardan mamûl ziynet eşyası ve mücevherler vesair kıymetli madenler ve mamûlleri, mühlanmamış kıymetli taş ve inciler ve benzerleri.
 - d) Emanet ve âriyet mallar.
- 5 — Barut, fişek, dinamit, nitrogliserin ve her türlü patlayıcı maddelerle içinde bu gibi maddeler bulunan fabrika, imalâthane, depolar ve satış yerleri.
 - 6 — Motörlü kara, deniz ve hava nakil vasıtaları ile bunların yükleri.

Sigorta teminatından hariç hususlar

MADDE 2 — İşbu poliçe aşağıda yazılı hususları temin etmez :

- 1 — Harp hali mevcut olsun olmasın her türlü harp olayları, iç kargaşalık ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibatî hareketler ile atomik infilâktan, yangın çıkarmış olsun olmasın deprem, volkanik infialar, tayfun, kasırga, su basması, yer kayması gibi tabiat âfetlerinden doğrudan doğruya veya dolayısıyla ileri gelen ziya ve hasarlar.
- 2 — Yangın çıkarmaksızın sigortalı şeylerin kendi ayıplarından veya kendi kendine kızışmalarından (1. inci maddenin B bendinin 2 sayılı fıkrası hükmü mahfuzdur) veya fermentasyondan veyahut maddenin bünyesinde husule gelen tagayyürler veya kavrulmalar yüzünden uğradıkları ziya ve hasarlar.
- 3 — Yangın çıkarmaksızın sigortalı şeylerin, işlenmek için veya başka faydeli bir maksatla ateşe veya hararete tutulmasından, ocak veya bunun gibi ateş bulunan bir yere düşmesinden veya atılmasından veya elbise, çamaşır ve diğer eşya yanıklığı gibi alev almaksızın kavrulma veya yanmasından, veya ısıtma, aydınlatma, ütüleme âletleri ile lâmba, mum, sigara ve bunların benzerlerine temasından doğan ziya ve hasarlar.
- 4 — Jeneratörlerin, motörlerin, transformatörlerin, mütaörlerin, elektrik fırın ve ocaklarının, ısıtıcı yastık ve yorganların, ütülerin, radyo cihazlarının ve bunlara mümasil her türlü elektrik makine ve âletleri ile kordonların elektrik cereyanına bağlı buldukları sırada bu cereyan yüzünden (kısa devre, topraklama, voltaj yüksekliğinden ısınma ve endüksiyon cereyanı gibi sebeplerle) maruz kalacakları ziya ve hasarlar.
- 5 — Hasarın vukuu ânında her hangi bir nakliye sigortası ile temin edilmiş bulunan malların uğradığı hasarlardan bu nakliye sigortası hükümlerine göre tazmini gereken kısım.

Sigorta bedelinin şümülü

MADDE 3 — A) Gayrimenkullerde :

- 1) Poliçeye aksi yazılmadıkça, aşağıda yazılı şeylerin kıymetleri sigorta bedeli içindedir :
Esas yapı içinde olsun olmasın, hamam, mutbak, çamaşırılık, ahır, garaj, ser, hangar gibi müstemilât.
Esas yapıdan ayrı müstemilât ile binaların dışında yapılmış ve tamamlayıcı sayılan her çeşit kabartmalar, süsler, kaplamalar, yağmurluklar, pancur, stor ve markizler, bayrak direkleri, bina sahibine ait olan tabelâlar, reklâmlar, binaların sâbit dolap, büfe ve aynaları, gömme para kasaları, asansörler, sâbit dekorlar, makine ve edevatın montaj temelleri ile yıldırım siperi, sâbit elektrik aydınlatma tesisleri ve başka ısıtma, soğutma, veya havalandırma ve aelûmum su, banyo, vestiyer tesisleri.
 - 2) Sigortalı taraftan istenip poliçeye dercedilmedikçe, temeller ve istinat duvarları, her nevi sarnıçlar, havuzlar, mecrâ ve çukurlar ile bahçe, avlu ve çevre duvarları sigorta bedeli dışındadır.
- B) Menkullerde :
- 1) Sigortalı şeyler, poliçede, her birine ait sigorta bedeli ayrı ayrı gösterilmek üzere tasrih edilmemiş olup da, neveleri itibarile madde veya gruplara ayrılmış veyahut hepsi için tek bir

sigorta bedeli tâyin edilmiş bulunur ise, sigorta yerinde bulunan ve

- a. Sigortalı şeyler neveleri itibarile madde veya gruplara ayrılmış ise bu madde veya gruplardan her hangi birine dahil olan,
 - b. Sigortalı şeylerin hepsi için tek bir sigorta bedeli tâyin edilmiş ise, bu bedele taallük eden tarif içine giren, her şey — poliçede tahsisen zikredilmiş olsun olmasın ve ikame veya yeniden iktisap suretile sonradan da girmiş bulunsun — sigortaya dahildir.
- 2) İşbu poliçede hilâfına hususî şart yoksa, sigortaya yalnız sigortalıya ait mallar ile kendisiyle birlikte ikamet eden ailesi efradı ve müstahdemlerine ait şeyler girer.

Kurtarma

MADDE 4 — İşbu poliçe ile temin edilen rizikoların ika edebileceği maddî ziya ve hasarları önlemek, durdurmak, azaltmak maksadile yapılması gerekli ve makul masrafları da sigortacı karşılar; şu kadar ki bu masraflar, sigortacının emrile yapılmadığı takdirde, tazminat miktarile birlikte tutarının sigorta bedelini aşmaması meşruttur.

Yangın söndürmede veya söndürmenin veyahut kurtarmanın gerektirdiği yıkma ve boğaltmalarda, sigortacı, sigortalı şeylerin hasara uğramasından, harap veya kaybolmasından mütevellit maddî zararları da zâmindir.

Mutabakatlı kıymet

MADDE 5 — Sigortanın akdi sırasında iki tarafın rızasile sigortalanacak bina, sâbit tesisat, âlet ve makineler, demirbaşlar, mefruşat ve ev eşyasının kıymeti taraflarca tesbit ettirilir ve bu kıymet üzerine mutabik kalınırsa hasar vukuunda tazminatın tâyininde bu kıymet taraflarca itiraz götürmez sigorta değerini teşkil eder.

Mutabakatlı kıymet üzerinden yapılacak sigortalar için tesbit edilecek kıymet ancak iki yıllık bir sigorta süresi için muteberdir.

Ekspertiz masraflı sigortayı mutabakatlı kıymet üzerinden isteyen tarafa aittir.

Ticari emtia üzerine mutabakatlı kıymet esasına göre sigorta yapılamaz.

Sigorta yeri ve değişmesi hali

MADDE 6 — İşbu poliçe, sigortacının taahhüdü, poliçede sigorta yeri olarak gösterilen mahal veya mahallere maksur olmak üzere ak tedilmiştir.

Sigortalı malların bulunduğu mahallin değiştirilmesi halinde dokuzuncu madde gereğince sigortalı taraftan yapılması mecburi olan ihbarî takiben sekiz gün içinde sigortacı bu poliçeyi feshedebilir. Bu müddet, fesih hakkı kullanılmaksızın geçtikten sonra sigortalı eşyanın yeri değiştirilmesinden dolayı poliçe feshedilemez.

Ancak, ev eşyası sigortalarında, ikametgâh değişmesi halinde — aynı şenirde bulunmak şartile — taşınma da dahil, yeni ikametgâhta da sigorta devam eder. Bu hal sigortalı ihbar mükellefiyetinden vâreste kalmaz. Sigortalıya ait eşyadan bir kısmı, aynı bina dahilinde veya müstemilâtında yine sigortalıya tahsis edilmiş diğer bir mahalde muvakkaten bulundurulsa dahi sigortalı sayılır.

Sigortanın başlangıcı ve sonu

MADDE 7 — Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan gün öğleyn saat 12 de başlar ve bitme günü öğleyn saat 12 de sona erer

Sigortalının beyan mükellefiyeti

MADDE 8 — Sigortacı, işbu sigortayı, rizikonun hakiki durumunu bildirmek üzere sigortalının hususî şartlar içine dercettirdiği beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Binaenaleyh, rizikonun hususî şartlar içindeki tarifi, sigortalı tarafından dercettirilmesi lâzımgelen aşağıdaki esaslı hususları hakikate aykırı veya eksik cevaplandırmış veya cevapsız bırakmış olduğu takdirde :

- a) Sigortalının kasdı tahakkuk ederse, sigorta poliçesi hükümsüzdür.
- b) Sigortalının kasdı olmayan hallerde : Sigortacı rizikonun ağırlığı ile mütenasip prim farkını almak suretile sigorta poliçesini yürürlükte tutmak veya feshetmek şıklarından birini seçer. Fesih şikkını seçtiği takdirde keyfiyeti itilâ tarihinden itibaren bir ay içinde sigortalıya ihbar eder; fesih ihbarının postaya verildiği tarihten itibaren on beş gün sonra öğleyn saat 12'de sigorta sona erer ve işlemeyen sigorta müddetine ait prim iade olunur. Müddetinde kullanılmıyan fesih hakkı sakıt olur.

Esaslı hususları ilgilendiren hakikate aykırı veya eksik beyan veya cevapsız bırakma halleri hasarın vukuundan sonra öğrenilirse, (a) fıkrasına giren hallerde tazminat ödenmez; (b) fıkrasına giren hallerde tahakkuk ettirilen primle tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nisbet dairesinde tazminattan indirme yapılır.

Bu madde hükümlerine göre hususî şartlar içine cevapları dercettirilecek esaslı hususlar şunlardır :

- 1) Sigortalının ne sıfatla hareket ettiği (mal sahibi, intifa sahibi, vekil, kiracı, alacaklı, müstevdi, idareci gibi).
- 2) Sigortalı şeylerin bulunduğu mahal.

- 3) Sigortalı olan veya sigortalı şeyleri ihtiva eden binanın yapı nevi çatı örtüsü, civarlık durumu ve tahsis edilmiş olduğu maksat veya maksatlar.
- 4) Başka sigorta şirketlerine sigorta ettirilmiş olup olmadığı.

Sigorta müddeti içinde vukubulan değişiklikler

MADDE 9 — Sigortalı, 8 inci maddede zikredilen esaslı hususlarda akitten sonra vukua gelecek her türlü değişikliği:

- 1) Kendisi tarafından yapılmışsa derhal,
- 2) Diğer bir şahıs tarafından yapılmışsa, sigortalı tarafından itilâ tarihinden itibaren 8 gün içerisinde sigortacıya ihbar ile mükelleftir.

Rizikoyu Ağırlaştırıcı haller

Değişiklik rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyette ise, sigortacı:

- a) ya sigorta müddetinin işleyecek kısmına karşılık bir fazla prim ister;
- b) yahut keyfiyetten haberdar olduğu tarihten itibaren 14 gün içinde sigortalıya fesih ihbarında bulunur. Fesih ihbarının postaya verildiği tarihten itibaren 7 gün sonra öğleyn saat 12 de sigorta sona erer. Müddetinde kullanılmıyan fesih hakkı sakıt olur.

Fazla prim ödenmesinde uyulmazsa, aynı fesih hakkını sigortalı da kullanabilir. Bu takdirde, sigorta müddetinin işlemeyecek olan kısmına ait prim geri verilir.

Herhalde rizikonun ağırlaşmasından itibaren poliçenin sona ermesine kadar geçen günler için tarifeye göre gereken prim farkını almağa sigortacı hak kazanır.

Rizikoyu hafifleten haller

Değişiklik rizikoyu hafifletici mahiyette olur ve tarifeye göre primin indirilmesini icap ettirir ise, bu yeni vaziyetin husulünden itibaren prim farkı sigortalıya geri verilir.

Bu madde mevzuu ihbar mükellefiyetinin yerine getirilmemesi halinde 8. inci madde hükümleri tatbik olunur.

Mülkiyet ve tasarruf değişikliği

MADDE 10 — Sigortalının vefatı halinde işbu poliçeden doğan biçümle haklar ve borçlar mirasçılar ile lehlerine vasiyet ve hibe olunan kimselere bihakkin intikal eder.

Mülkiyet ve tasarruf değişikliğinde, sigorta mukavelesinden doğan biçümle haklar ve borçlar, yeni mâlik veya mutasarrıfa intikal eder. Bununla beraber, yeni mâlik veya mutasarrıf 14 gün içinde sigortacıya ihbarda bulunarak sigortadan vazgeçebilir. Eski ve yeni mâlikler veya mutasarrıflar değişiklik vukubulduğu güne kadar tahakkuk eden sigorta ücretinden müştereken ve müteselsilen mesuldürler.

Mülkiyet ve tasarruf değişikliğinde, sigortacı da (9) uncu maddenin (b) fıkrası hükümlerini tatbik edebilir.

Sigorta bedelinin indirilmesi

MADDE 11 — Sigortacı sigorta bedelinin, sigortalanmış şeylerin sigorta değerine nazaran aşırı olduğuna sigorta müddeti içinde muttali olur ise, sigortalıya 8 gün evvelinden ihbar etmek ve işlemeyecek olan sigorta müddetine ait prim farkını geri vermek şartile sigorta bedelini indirmek hakkını haizdir.

Sigorta ücretinin ödenmesi

MADDE 12 — Sigorta ücreti, 23. üncü maddede yazılı prim ve teferruatından tereküp eder.

Sigortacı, mesuliyetinin başladığı andan itibaren sigorta ücretine hak kazanır.

Sigorta ücreti, poliçenin teslimi karşılığında peşinen ödenir. Ücretler peşinen ödenmediği takdirde veya taksitli ödeme kararlaştırılmış ise, bu taksitlerden birinin vadesinde ödenmemesi halinde, sigortacı, taahhütlü bir mektup göndererek bir ay içinde ücretin tamamının veya taksitinin ödenmesini, aksi takdirde sigortalının münfesh olacağına ihtar eder. **Bu müddetin sonunda borç ödenmemiş ise, poliçe feshedilmiş olur. Bu takdirde sigortalı, poliçenin feshedildiği güne kadar geçen müddete ait ücret ve masrafları sigortacıya ödemeğe mecburdur.**

Yukarıda üçüncü fıkrada yazılı ihtarın yapıldığı tarih taahhütlü mektubun postaya tevdi makbuzu ve metin ise noterden tasdikli buna muhasses defterde kalan kopya ile ispat edilir.

Sigorta primlerinin ticari veya âdi senetlere rapten tediye taahhüdü, sigortalının Ticaret Kanununa tevfikân haiz olduğu hak ve imtiyazlara halel getirmeyeceği gibi, borcun mahiyetini de değiştirmez.

Müşterek sigorta, sigortalının bizzat sigortacı kılması

MADDE 13 — Sigortalanmış bulunan şeyler üzerine sigortalı başka sigortalılarla aynı rizikoya karşı ve aynı müddete rastlayan diğer sigortalar aktedecek olursa, bunu ilk sigortacıya derhal ihbar etmeğe mecburdur. Bu ihbarı aldığı tarihten itibaren 14 gün içinde, sigortacı 30 günlük bir mühlet vererek poliçeyi feshedebilir.

Sigortalı, hasarın bir kısmının kendi tarafından deruhte edileceğini kabul etmiş ise, bu kısım için artık sigorta yapıramaz. Hasar halinde sigorta dışında bırakılmış olan bu kısmın zararı sigortalı uhdesinde kalır.

Hasar vukuunda sigortalının vecibeleri

MADDE 14 — Hasar vukuunda sigortalı aşağıdaki vecibeleri yerine getirmeğe mecburdur.

- 1 — Hasarı, vukubulduğunu haber aldığı tarihten itibaren en geç beş gün zarfında bildirmek.
- 2 — Hasar esasında ve hasardan sonra sigortalı değilmişçesine, sigortalanmış şeyleri koruma, kurtarma ve zararı azaltma ve bu maksatla sigortacı tarafından verilen talimata uyma hususunda elinden geleni yapmak.
- 3 — Zararı azaltmak maksadile veya umumi menfaat icabı olarak yapılmış olanlar dışında hasara uğrayan şeylerde hasarın sebebinin veya zarar miktarının tespiti eylemeği zorlaştırarak veya imkânsızlaştırarak hiç bir değişiklik yapmamak.
- 4 — Hasarın sebebi, mahiyeti ve miktarı hakkında istenilen her türlü malûmatı yazı ile veya sözle vermek, bu maksatla sigortacının yapacağı her türlü araştırmalara müsaade etmek.
- 5 — Tazminata hak kazanmağa ve tazmin vecibesinin hududunu tayine yarayacak her türlü vesikaları tevdi etmek.
- 6 — Hasarın vukuundan evvel mevcut bulunan, tamamen hasara uğrayan, kısmen hasara marûz kalan ve kurtulan şeylerin miktar ve kıymetlerini gösteren bir tazminat talebnamesini, imzası altında, vermek.
- 7 — Başka sigorta şirketlerinde de sigortası mevcut ise bunları bildirmek.

Hasar vukuunda sigortacının hakları

MADDE 15 — Hasar vukuunda, sigortacı veya yetkili kıldığı kimseler, makul ve muhik maksat ve şekiller altında, hasara uğrayan bina veya mahallere girebilir, sigortalanmış bina veya malların kendisine teslimini isteyebilir, bunlara el koyabilir, bunları muhafaza altına alabilir ve nihai zararı azaltmağa matuf her türlü tasarruflarda bulunabilir; sigortacı bu suretle hareket etmekle herhangi bir mükellefiyet yüklenmiş olmaz ve işbu poliçe şart ve hükümlerinden herhangi birine dayanmak yolundaki hakkından bir şey kaybetmez.

Bu madde hükmü ile sigortalı, sigortacının bu suretle hareketine önceden mezuuniyet vermiş sayılır.

Sigortalanmış mallar, hasarlı olsun olmasın, ne kısmen ne tamamen, muvafakati olmadıkça sigortacıya terk edilemeyeceği gibi, bu madde hükümlerine göre sigortacının sigortalanmış bina veya mahallere girmiş, sigortalanmış bina veya malları tesellüm etmiş, bunlara el koymuş veya bunları muhafaza altına almış olması, sigortalının terk hakkındaki talebini kabul ettiğine delil teşkil etmez.

Zıya ve hasarın tesbiti

MADDE 16 — 1 — İşbu poliçe ile sigortalı şeylerde husule gelen zıya ve hasarın miktarı taraflar arasında uyushularak tesbit olunur.

2 — Taraflar uyushamadıkları takdirde, zıya ve hasarın miktarı tahkim yolu ile tesbit edilir:

a) İki tarafın her biri kendi hakemini tayin ve irâe ve bu iki hakem tesbit muamelsine başlamadan evvel, uyushamadıkları hususlar hakkında kat'i kararlar ittihazı için ve salâhiyeti buna münhasır olmak üzere, tayinlerinden itibaren en geç yedi gün içinde üçüncü bir hakem intihap ederler.

b) Taraflardan herhangi biri, diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içinde hakemini tayin etmezse, yahut taraf hakemleri üçüncü hakemin intihabı hususunda 7 gün zarfında ittifak edemezlerse, ikinci taraf hakemi veya üçüncü hakem, ilk müracaatta bulunan tarafın talebi üzerine, hasar mahallinde ticaret davalarına bakmağa yetkili mahkeme reisi tarafından tayin edilir.

c) Her iki taraf, üçüncü hakemin — ister taraf hakemlerince, ister yetkili mahkeme reisine seçilecek olsun — sigortacının veya sigortalının mukim bulunduğu veya hasarın vukua geldiği mahal haricinden intihabını talep hakkını haiz olup, bu talebe riayet meşrutur.

d) Sigortalı, hakemini tayinden sonra vefat ettiği takdirde dahi, hakem, vazifesinin intacına kadar salâhiyetli kalır.

e) Hakemlerden birinin vefatı, istifası veya reddi halinde yenisini tayin salâhiyeti, hakemi vefat veya istifa etmiş veya reddedilmiş olan tarafa aittir.

Üçüncü hakemin vefatı, istifası veya reddi halinde de yenisinin intihabı salâhiyeti evveleminde taraf hakemlerine aittir.

Bu salâhiyetler «a» ve «b» fıkraları hükümleri dairesinde kullanılır.

f) Taraflar uyushtukları takdirde zıya ve hasarın tesbiti için tek hakem dahi seçebilirler.

g) İki taraftan her biri kendi hakeminin ücret ve masrafını öder; üçüncü hakemin veya tek hakemin ücret ve masrafı taraflar arasında yarı yarıya taksim olunur.

h) Hakem heyeti veya tek hakem, tetkikatını dilediği şekilde icrada mutlak surette serbest olup Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun hükümleri ile bağlı değildir. Hakem heyeti veya tek hakemin vâki zıya ve hasarın miktarı hakkında vereceği karar taraflar için kat'i ve nihai mahiyeti haizdir.

3 — Zıya ve hasarın miktarı taraflar arasında uyushularak veya tahkim yolu ile tesbit olunmadıkça, sigortacıdan, tazminatın ödenmesi için bir güne mutalebede bulunulamaz.

4 — Zıya ve hasarın tesbiti zmnında sigortacı gerekli göreceği delâil ve vesâikin irâesini ve hasar zamanında mevcut mal ve şeylerin miktar ve kıymetinin tesbitine yarayacak kayıtların asıllarının ibrazını talep ve lüzumlu tetkikati icra edebilir. Hakemler dahi vazifelerinin icrası için aynı haklara sahiptirler.

- 5 — Sigorta bedeli, hasar anında sigortalı şeylerin ne mevcudiyetine ne de kıymetine delil ve karine teşkil etmeyeceği gibi, ziya ve hasarın tesbiti (ister taraflar arasında uyuşularak, ister tahkim yolu ile yapılmış olsun), sigortaya giren ve girmeyen rizikolar, sigorta bedeli, sigorta değeri, aşkın ve noksan sigorta, sigortalının hukukunun sukutunu veya tahdidini mucip haller hakkında işbu poliçede mevcut hüküm ve şartları talil etmez.
- 6 — Hakem kararlarına itiraz umumî hükümlere tâbidir.

Tazminatın hesabı

MADDE 17 — Sigorta tazminatının hesabında sigortalı şeylerin hasar anındaki tazmin kıymetleri esas tutulur. Sigortalı şeylerin hasar anındaki tazmin kıymetleri aşağıda yazılı şekilde hesaplanır :

Tazmin kıymeti :

- 1 — Ticarî emtiada, hasardan bir gün evvelki piyasa alım rayiç fiatı esas tutularak bulunur.
- 2 — Fabrika ve imalâthanelerde imâl halinde bulunan maddelerde hasardan bir gün evvelki piyasa rayiç fiatına göre ham madde ve malzemenin mubayaası için ödenecek bedellere o güne kadar yapılan imâl masrafları ve umumî masraflardan gereken hissenin eklenmesi suretile tesbit olunur ancak bu suretle tesbit edilen tazmin kıymeti hiç bir zaman bu malların mamûllerinin hasardan bir gün evvelki piyasa alım rayiç fiatını geçemez.
Ham ve mamûl maddeler fabrika ve imalâthanelerin ister içinde veya müstemilâtında, ister diğer herhangi bir yerinde bulunsun, bu madde hükümleri bakımından ticarî emtiadan sayılır.
- 3 — Bilecümle sanayi tesisatı ve makineler ve âlât ve edevat ve demirbaşlarda yenilerinin tedarik edilmesi için ödenecek bedeldir; ancak bu bedelden eskime ve aşınma ve başka sebeplerden mütevellit kıymet eksilmeleri düşüleceği gibi yenilerinin randıman ve evsaf farkları varsa bu farklar da nazarı itibara alınır.
- 4 — Her türlü ev eşyası ve zâtî eşyada, yenilerinin tedarik edilmesi için ödenecek bedeldir; ancak bu bedelden eskime ve aşınma ve başka sebeplerden mütevellit kıymet eksilmeleri indirilir.
- 5 — Binalarda :
 - a) İnşa tarihinden itibaren hasıl olan eskime payı düşülmek suretile hasar mahal ve tarihindeki rayiçlere göre bulunacak inşa kıymetidir.
 - b) Bina yeniden inşa edilmeyecekse tazmin kıymeti, arsa kıymeti bittenzil, hasardan bir gün evvelki alım satım kıymetini geçemez.
 - c) Münhasıran mesken olarak kullanılan binalarda yalnız (a) fıkrası ahkâmı tatbik olunur.

Tazminatın ödenmesi

MADDE 18 — 1) Sigortacının mes'uliyeti her halü kârda :

- a) Sigortalı şeyler neveleri itibarile madde veya gruplara ayrılmış ise, alâkalı madde veya grup için tayin olunan sigorta bedelile;
 - b) Sigortalı şeylerin hepsi için tek bir sigorta bedeli tayin edilmişse bu sigorta bedelile mahduttur.
- 2) **Eksik sigorta :**
Sigorta bedeli hasardan bir gün evvelki sigorta değerinden eksik olduğu takdirde, hilâfına anlaşma olmadıkça, tazminat, sigorta bedeli ile bu sigorta değeri arasındaki nisbete göre ödenir.
 - 3) **Müşterek sigorta :**
Müşterek sigorta halinde, tazminat bu poliçe hükümlerine göre tesbit edildikten sonra, sigortacı bu tazminattaki hissesini, sigorta bedelleri mecmuuna kendisinin iştirâki nisbetinde öder. Ancak poliçeler meyanında hususî mahiyet veya şartları haiz olanlar mevcut ise, tazminat hissesinin tayininde, bu hususiyetler ve taahhüdün tâbi olduğu şartlar karşılıklı olarak nazarı itibara alınır.
 - 4) **Nakliye poliçelerile temin edilmiş olan yangın hasarları :**
Ziya ve hasarın vukuu anında herhangi bir nakliyat poliçesi veya poliçelerile sigortalı malların uğradığı ziya ve hasarda yangın sigortacısı veya sigortacılarının taahhüdü, nakliye sigortacısının taahhüdünden sonra cereyan eder.

5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 15 inci maddesi gereğince yangın söndürme masraflarına iştirak payı sigortacıya aittir.

TDV İSAM

Kütüphanesi Arşivi

No 2E.2317

- 5) Tazminat, tazmin vecibesinin tahakkukunu müteakip en geç 30 gün içinde ödenir. Bu müddet içinde sigortacıya atfedilecek bir sebeple tazminat ödenmediği takdirde, ayrıca kanunî faiz yürütülür.

Hasardan sonra tarafların durumu

MADDE 19 — 1 — Sigortalıya tazminatın ödenmesile, sigortacı, ödenen tazminat nisbetinde sigortalıyı istihlâf eder.

2 — Tam hasar halinde ise, sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir ve sigorta işlemeyen günler için kalan miktar üzerinden devam eder.

3 — Kısmî hasar hallerinde sigortacı veya sigortalı, poliçenin müddeti ne olursa olsun, işlenmemiş günler için poliçeyi fesih hakkına malikdirler.

Poliçeyi sigortacı feshettiği takdirde, bu husustaki ihbarın sigortalıya vusulü gününden itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12 de sigorta sona erer ve hasardan sonra ikinci fıkrâ hükümlerine göre muteber olan sigorta bedeline ait işlememiş günlerin primleri sigortalıya iade olunur.

Poliçeyi sigortalı feshettiği takdirde ise, bu husustaki ihbarın sigortacıya vusulünde poliçe infisah eder ve işlemeyecek günlere ait primleri iade olunmaz.

Tazminat miktarının inmesi ve tazminat hakkının sukutu

MADDE 20 — 1 — Sigortalı veya hak sahibi 14. üncü maddedeki vecibelerini yerine getirmez veya sigortacının 15. inci maddede yazılı haklarını kullanmaması mâni olur ve bunların neticesi olarak da zarar miktarı yükselirse, sigortacının ödeyeceği tazminattan sigortalının veya hak sahibinin bu fiillerinden tevellüd eden kısmı indirilir.

2 — Sigortalı veya sigortalının e'falinden mes'ul olacağı kimseler hasar miktarını arttırmak, fazla tazminat almak veya işbu poliçeye dayanarak diğer herhangi bir menfaat elde etmek maksadile hile yaparlarsa veyahut münferiden veya müştereken ziya ve hasarın vukuuna kasden sebebiyet verirlerse sigortalının işbu poliçeden doğan bilecümle hakları sakıt olur.

Zaman aşımı

MADDE 21 — Bu poliçeden doğan herhangi bir dava hakkı, ihtilâfa sebep olan hâdisenin vukuu tarihinden itibaren iki yıl sonra zaman aşımına uğrar. Bu müddet hususî şartlarla değiştirilemez.

Tebliğler, ihbarlar

MADDE 22 — Bilecümle tebliğler ve ihbarlar sigortacı ile sigortalının poliçede yazılı adreslerine taahhütlü mektupla yapılır.

Adres değişikliğini sigortacıya taahhütlü mektupla bildirinceye kadar tebliğ ve ihbarların bilinen son adresine yapılmış olması sigortalıya hiçbir itiraz hakkı vermez.

Vergi, resim ve harçlar

MADDE 23 — Bilecümle sigorta prim ve sürprimlerine ve idare harçlarına ve sigorta poliçe ve zeyilnamelerine, makbuzlara, tazminat bedellerinin ödenmesine, velhasıl bu akde müteallik veya bu akid dolayısıyla tanzimi gereken bilecümle vesikalara ait ve işbu poliçenin tanzimi tarihinde mevcut veya ileride yeniden vazolunacak veya halen mevcut olanlara yapılacak zamlar da dahil olmak üzere her türlü resim (damga resmi dahil), harç ve vergiler sigortalıya veya sigortayı yaptıranı aittir.

Yetkili mahkeme

MADDE 24 — Sigorta poliçesinden doğan anlaşmazlıkları tetkik yetkisi, sigortacının Türkiye Cumhuriyeti sınırları içindeki merkezinin veya poliçeyi tanzim eden Acentasının bulunduğu veyahut hasarın vukubulduğu yer mahkemesine aittir.

Hususî şartların tatbik sırası

MADDE 25 — Hususî şartlar Umumî Şartlara takaddüm eder.

İktisat ve Ticaret Vekâletinin 8 Aralık 1954 tarih ve Genel 4/16547, Özel S/5153 sayılı ve 21 Şubat 1955 tarih ve Genel 4/3032 sayılı yazıları ile tasdiklidir.

**MALINIZI HAKİKİ DEĞERİ İLE
SİGORTA ETTİRİNİZ**